

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV
FULLMÄKTIGEBEREDNINGEN
STRATEGI ÄLDREOMSORGEN**

Anneth Nyqvist,
Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00002/2022

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	AVGRÄNSNING.....	3
4	REVISIONSKRITERIER.....	3
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND	4
6	METOD	4
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
7.1	FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR.....	4
7.2	BEREDNINGENS UPPDRAG	4
7.3	VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET	5
7.4	UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING.....	6
8	KVALITETSSÄKRING	7
9	UNDERTECKNANDE.....	7

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsledning all verksamhet som bedrivs inom styrelsen, nämndernas och fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Styrelsen, nämnder och beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnder och beredningar ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser.

Östersunds kommun har 2021 utsett fullmäktigeberedningen Strategi äldreomsorgen.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att ge underlag för revisorerna att uttala sig om beredningen har utfört sitt uppdrag på ett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfråga:

- Har fullmäktigeberedningen bedrivit sin verksamhet i enlighet med de uppdrag och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten?

För att besvara revisionsfrågan har följande avstämningar gjorts:

- Har fullmäktigeberedningen planerat för sin verksamhet?
- Har fullmäktigeberedningen en budget för sin verksamhet?
- Har fullmäktigeberedningen följt upp och rapporterat sitt resultat?
- Har fullmäktigeberedningen verkat inom sitt uppdrag och fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2021.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Fullmäktiges arbetsordning
- Projektdirektiv Fullmäktigeberedning Strategi för äldreomsorgen 2021-09-23 § 187 Dnr 00346-2021
- Fullmäktigebeslut

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser fullmäktigeberedningen Strategi äldreomsorgen.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument och protokoll. Intervjuer har genomförts med ordförande för fullmäktigeberedningen och utvecklingsstrategi inom kommunledningsförvaltningen.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR

Av kommunallagen¹ framgår att fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.

Om ett ärende bara har beretts av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör ges tillfälle att yttra sig. Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning².

Vidare framgår att en fullmäktigeberednings sammanträden ska hållas inom stängda dörrar³. En sådan beredning får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Fullmäktige i Östersunds kommun har fastställt arbetsordning i april 2020⁴ där det bl.a. framgår:

- Fullmäktige tillsätter de beredningar som behövs under mandatperioden och om beredningens sammansättning och storlek.
- En fullmäktigeberedning kan endast ha beredningsuppgifter.
- En fullmäktigeberedning bestämmer själv huruvida ett sammanträde ska vara offentligt eller inte.
- För fullmäktigeberedning ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

7.2 BEREDNINGENS UPPDRAG

Fullmäktige beslutade i september 2021⁵ att tillsätta fullmäktigeberedningen – Strategi för äldreomsorgen mot bakgrund av det initiativärende som lyftes i april. Av beslutet framgår att huvuduppdraget för beredningen är att ta fram en strategi med bakgrundsrapport som pekar ut de långsiktiga behoven och möjligheterna för äldreomsorgen i Östersunds kommun. Fullmäktige beslutade även om planeringsdirektiv för framtagande av riktlinje för äldreomsorgen. Fullmäktigeberedningen fick i uppdrag att utse en tjänstemannagrupp som tar fram förslag till riktlinjer för äldreomsorgen. Enligt tidplanen i planeringsdirektivet ska riktlinjen fastställas 2022-06-30.

Beredningen har utsett controller på kommunledningsförvaltningen som ansvarig tjänsteperson. Enligt ordförande i beredningen har ansvarig tjänsteperson mandat att själv utse

¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap. 2 §

² Kommunallag (2017:725) 5 kap. 27 - 28 §§

³ Kommunallag (2017:725) 5 kap. 44 §

⁴ Kommunfullmäktige 2020-04-07 § 110

⁵ Kommunfullmäktige 2021-09-23 § 186

vilka ytterligare medarbetare som ska ingå i tjänstemannagruppen. Beslutet om att utse ansvarig tjänsteperson och mandatet att utse övriga i tjänstepersonsgruppen framgår inte av beredningens minnesanteckningar.

Av planeringsdirektiven framgår att vård- och omsorgsförvaltningens tidigare framtagna politiska styrdokument ska vara vägledande där utgångspunkten är att arbeta hälsofrämjande, förebyggande och inkluderande. Erfarenheter utifrån medlemskapet i det globala nätverket Age friendly cities and communities (AFCC)⁶ ska också vara vägledande i arbetet och bidra med perspektivet att Östersunds kommuns ska vara ett bra samhälle att bli gammal i.

Det finns ytterligare ett antal styrdokument som ska beaktas och fem medborgardialoger genomfördes under hösten 2021 som också kan användas som grund i vissa delar av beredningens arbete. Enligt beredningens ordförande är ett av syftena med beredningen att det finns ett behov av att arbeta på en kommunövergripande strategisk nivå med äldreomsorgsfrågorna då det finns flera utmaningar framöver som behöver belysas i ett bredare perspektiv. En ökande äldre befolkning kommer att medföra behov av ökade ekonomiska och personella resurser.

Vidare framför ordföranden att tidplanen för beredningens arbete redan från början är kort och dessutom har två möten blivit inställda pga. pandemin. Detta bedöms dock inte påverka möjligheterna att slutföra uppdraget inom fastställd tidplan.

7.3 VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET

Har fullmäktigeberedningen planerat för sin verksamhet?

Vid första mötet den 26 oktober togs det fram ett upplägg för det kommande arbetet:

Utifrån beredningens synpunkter och tankar kring de tidigare politiska styrdokumenterna tas tillsammans med tjänstepersoner en riktning fram. Tjänstemännen arbetar sedan utifrån denna riktning fram ett utkast på en bakgrundsrapport och en riktlinje inför kommande sammanträde samt ge förslag på tidsplanen framöver. Vid nästa sammanträde ska beredningen ha läst igenom utkastet, delge sina synpunkter och därefter ska tjänstepersonerna jobba vidare med bakgrundsrapport och riktlinje. Slutdatum är januari/februari 2022.

Beredningens andra möte genomfördes den 11 november. Vid mötet fastställdes en mötesplan som omfattade fem möten fram till februari 2022. Samtidigt beslutade beredningen att ändra remisstiden från februari till april för att skapa bättre förutsättningar för tjänstepersonerna som ska ta fram dokumenten.

Vid beredningens möte i december framgår att en uppdatering har gjorts kring arbetet med att ta fram riktlinjen. Bakgrundsrapporten ska delas upp i olika avsnitt i tjänstepersonsgruppen. Behovet av att arbeta strukturerat i mindre grupper och skapa en bra dialog lyftes.

Har fullmäktigeberedningen en budget för sin verksamhet?

Beredningen har inte haft någon budget för verksamheten under 2021.

⁶ AFCC är Världshälsoorganisationen WHO:s globala nätverk – Age-friendly Cities and Communities. Nätverkets uppgift är att stimulera och göra det möjligt för städer och orter att bli mer åldersvänliga.

7.4 UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

Har fullmäktigeberedningen följt upp och rapporterat sitt resultat?

Rapportering till fullmäktige av genomfört uppdrag kommer att ske först under 2022.

Har fullmäktigeberedningen verkat inom sitt uppdrag och fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Beredningen har haft tre sammanträden under 2021. Protokollen är i form av minnesanteckningar.

Förslag till fullmäktige kommer att vara aktuellt först under 2022. Av närvaroförteckningarna i minnesanteckningarna kan det utläsas att både politiker och tjänstepersoner har medverkat vid beredningens möten. Minnesanteckningar är utformade på lite olika sätt, det framgår dock inte tydligt vilka som är beslutande av dessa.

Minnesanteckningarna finns i en Teamsgrupp, de mejlas även ut till berörda och de ska arkiveras hos kommunkansliet.

Följande beslut har fattats:

- Ändring av remisstid från februari till mars.

Kommunstyrelsen har behandlat två motioner som remitterats till äldreomsorgsberedningen för beredning:

- Höj våra äldres livskvalitet med aktivitetssamordnare
- Grön hållbar äldreomsorg

Beredning har ställt sig bakom båda motionerna. Samtidigt framgår det av minnesanteckningarna att beredningen ska framföra till kommunstyrelsen att liknande motioner inte ska behandlas i beredningen, då beredningens fokus är kring den långsiktiga utvecklingen. Beredningen tar dock gärna del av motioner som rör äldreomsorgen i kunskapsgenrerande syfte.

Vi noterar att beredningen har ett stort antal dokument att beakta i arbetet. Exempelvis har vård- och omsorgsnämnden tagit fram ett strategidokument för att möta framtida utmaningar inom nämndens ansvarsområden.

7.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vi kan inte göra någon fullständig bedömning av hur beredningen har bedrivit sin verksamhet då inga beslut har fattats under 2021. Beredningen har haft tre sammanträden och kommer att återrapportera sitt uppdrag under 2022. Vi kan inte heller bedöma om verksamheten har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt då det saknas budget. Den interna kontrollen bedöms inte fullt ut ha varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Beredningen har inte antagit någon verksamhetsplan och har inte haft någon budget för verksamheten under 2021. Den planering som har gjorts består i att fastställa mötesdatum samt att göra ett upplägg för arbetet. Upplägget har justerats på de möten som har genomförts.
- Fullmäktige har antagit planeringsdirektiv med en tidsplan. Beredningen har beslutat att ändra remisstiden vilket är ett avsteg från den beslutade tidsplanen. Uppdraget beräknas dock vara genomfört inom angiven tidsram.

- Protokollen är utformade som minnesanteckningar. Beredningen har inte fattat beslut om att utse ansvarig tjänsteperson samt att personen har mandat att utse övriga i tjänstepersonsgruppen.
- Beredningen har inte fattat några beslut under 2021 och vi kan inte göra någon bedömning av om beredningen har fullföljt sitt uppdrag förrän beredningen har lämnat förslag till fullmäktige vilket kommer att ske först under 2022.
- Beredningen bedöms ha verkat inom sitt uppdrag. Vi ser positivt på att beredningen har fastställt att beredningen av motioner inte ingår i beredningens uppdrag.

Vi rekommenderar beredningen att säkerställa att:

- *Minnesanteckningarna bör hanteras som protokoll och det bör tydligt framgå av protokollen vilka av de närvarande som är beslutande.*
- *Det tydligt framgår av protokollen vilka beslut som fattas.*

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Kvalitetssäkring:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör